

Hlas Nového Mesta

Ročník XXIV. ČASOPIS OBYVATELOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO, 12 / 2014

Voľby 2014 – kto získal našu dôveru

Do Dimitrovky sa vrátila knižnica

Seniori mali svoj deň

Gaštanicu si chceme zachovať

Milí čitatelia,

decembrové číslo *Hlasu* uzatvára viac než iba rok 2014. Vychádza v závere celého volebného obdobia a je posledným, ktoré pre vás pripravila redakčná rada vo svojom súčasnom zložení.

V sobotu 15. novembra ste dali dôveru starostovi Rudolfovi Kusému a zvolili si ľudí, ktorí budú v najbližších štyroch rokoch zastupovať vaše záujmy. Zaželdajme tomuto tímu, aby dôležité otázky Nového Mesta riešil „s chladnou hlavou, ale s horúcim srdcom“. Nech sa mestská časť rozvíja a prosperuje, a pritom nezabúda na svojich najslabších obyvateľov.

Začína sa advent, a to je čas, keď by sme mali trochu spomaliť a obrátiť pozornosť skôr na ľudí okolo nás. Nie náhodou vám práve v tomto období chceme bližšie predstaviť pána farára Jozefa Kováčika, ktorý prevzal starostlivosť o veriacich vo farnosti Kráľovnej rodiny na Teplickej. S jeho predvianočnými myšlienkami o cirkvi v modernom svete sa iste radi oboznámia všetci čitatelia.

Už len zriedka sa stretávame s majestátnym gaštanom jedlým, pretože stromy, ktoré sa v priaznivých podmienkach dožívajú storočia, ohrozujú na celom svete škodcovia. Naša verejná gaštanová záhrada na Kolibe je vzácnosťou, o ktorú stojí zato bojovať. Prečítajte si, čo všetko robia odborníci na jej záchranu a ako by v budúcnosti mohla slúžiť a prinášať radosť Bratislavčanom. A ešte jednu záhradu vám v tomto čísle predstavíme. V rubrike Zaujímavá architektúra prinášame vydarenú realizáciu záhradnej architektúry, nominovanú na cenu za architektúru CE.ZA.AR 2014 v kategórii exteriér.

Na záver mi dovoľte v mene celej redakčnej rady a redakcie poďakovať sa za vašu pozornosť venovanú časopisu počas tohto roka. Veríme, že *Hlasu Nového Mesta* zachováte vašu priazeň i naďalej.

Prajeme vám krásne Vianoce v spoločnosti vašich najbližších a veľa zdravia v novom roku!

Jana Škutková

Z obsahu čísla:

**Fara na Teplickej
opäť žije naplno** str. 5

**Babičky, dedkovia
– ktorí sú naj?** str. 6

**Plodná jeseň v školských
laviciach** str. 9

**Poznáme úspešné
projekty PR** str. 14

**Záhrada ako zelená
architektúra** str. 15

**V Stredisku kultúry
je stále rušno** str. 18

**Obálka:
Lampióny v podvečerných
hmlách - paráda, nie?!
Snímka Ján Il'anovský**

Vydáva Mestská časť Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlac@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 28. 11. 2014,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,

podpredsedníčka: Ing. Jana Škutková,

šéfredaktor: Vladimír Margolien,

členovia: Ing. Branislav Feješ, JUDr. Tomáš Korček,
Ing. arch. Otto Novitzký, Mgr. Marek Tettinger,

tajomník: Mgr. Ján Borčín.

Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.

Grafická úprava: space in, s.r.o.

Tlač: Ultra Print, s.r.o.,

Náklad: 23 200 výtlačkov. Číslo 12/2014.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09

Vianočné, no stopercentne osobné

Vianočné pozdravy sa nám vyvinuli na anonymné poštové tlačoviny. Posledná iskierka živej človečiny, ktorá im ešte dáva akú-takú osobnú pečať, je len „priškrabnutý“ podpis odosielaťa. Tlieskajme teda vychovávateľom, vrátane rodičov, ktorí s deťmi strihajú, lepia, zdobia, dokresľujú a domalúvajú vianočné pozdravy. Možno sú miestami trochu ulepené (tie pozdravy), ale stopercentne osobné! Ich adresáti si môžu byť istí, že im ktosi želá pekné Vianoce, aj keby to na pozdrave nebolo napísané. Veď to z toho kusiska práce kričí na prvý pohľad!

Starostom bude naďalej Rudolf Kusý

V sobotu 15. novembra sa na Slovensku konali voľby do orgánov samosprávy miest a obcí. Aj Novomešťania si zvolili starostu a poslancov, ktorí ich budú zastupovať najbližšie štyri roky. Starostom bude aj v ďalšom volebnom období Rudolf Kusý, ktorý získal 10 412 hlasov voličov. V 25-člennom miestnom zastupiteľstve budú viaceré nové tváre.

Do mestského zastupiteľstva, v ktorom má Nové Mesto tri kreslá, sa dostali Tomáš Korček (4771 hlasov), Katarína Augustinič (3518 hlasov) a Richard Mikulec (2460 hlasov).

Novomešťania volili v 45-ich volebných okrskoch. Svoje volebné právo využilo takmer 13- tisíc obyvateľov našej mestskej časti.

Zvolení poslanci MZ	Počet hlasov	Kandidoval za:
Katarína Augustinič, Ing.	1638	nezávislá kandidátka
Richard Mikulec, JUDr.	1404	nezávislý kandidát
Tomáš Korček, JUDr.	1386	nezávislý kandidát
Libor Gašpierik, Ing.	1329	koalícia*
Stanislav Winkler, Ing.	1229	nezávislý kandidát
Martin Vlačiky, Mgr. Ph.D.	1199	nezávislý kandidát
Edita Pfundtner, Mgr.	1102	nezávislá kandidátka
Peter Vaškovič, Ing. arch.	1091	nezávislý kandidát
Peter Ágoston	1082	koalícia*
Marek Líška, Ing.	1054	nezávislý kandidát
Pavol Galamboš, Ing.	1047	koalícia*
Zuzana Rattajová, Ing.	1016	koalícia*
Otto Novitzky, Ing. arch.	1016	koalícia*
Jozef Dubravický, MUDr.	1000	nezávislý kandidát
Pavol Dubček, MUDr.	988	Priama demokracia
Jozef Bielik, Ing.	970	nezávislý kandidát
Dušan Rafaj, Mgr.	963	nezávislý kandidát
Andrea Vítková, Ing.	953	nezávislá kandidátka
Katarína Šebejová, Ing., PhD.	939	nezávislá kandidátka
Zuzana Kriglerová, Mgr.	922	nezávislá kandidátka
Vladimír Mikuš, Mgr.	881	nezávislý kandidát
Andrej Árva, Ing.	862	nezávislý kandidát
Andrej Balga, MBA	813	nezávislý kandidát
Dan Sládek, Mgr.	718	koalícia*
Marek Norovský, Mgr.	710	koalícia*

* Koalícia pozostáva zo strán KDĽ, MOST-HÍD, NOVA, OKS, SIEŤ, SaS, SDKÚ-DS, SZ

Splnený sen. Na Nobelovu sa vrátila knižnica

Po osemnástich rokoch sa do Dimitrovky opäť vrátila verejná knižnica. Miestna komunita získala na Nobelovej ulici miesto, ktoré sa stane významným strediskom nielen literatúry a vzdelávania, ale aj voľnočasových aktivít detí, dospelých aj seniorov.

„Je to splnenie nášho spoločného sna. Sna, ktorý verím, že bude pokračovať. Lebo ide o veľkú investíciu do budúcnosti, ktorá nám prinesie vzdelaných a sčítaných ľudí,“ týmito slovami uviedla do života jednu z najmodernejších knižníc v Bratislave riaditeľka Knižnice Nové Mesto Jana Vozníková. Novomestská knižnica sa tak rozšírila už o štvrtú pobočku. „Naozaj sme asi jedna z mála samospráv, ktorá knižnice nezatvára, ale ich obnovuje, dokonca otvára nové,“ povedal starosta Nového Mesta Rudolf Kusý.

Nová knižnica sídli na prízemí spoločenského domu Vernost na Nobelovej ulici č. 30. Jej prerod z ošumelých starých miestností na moderné pestrofarebné a pohodlné priestory sa udial za rekordne

krátky čas – zhruba dva mesiace. Moderný dizajn knižnice je dielom študentov zo Školy úžitkového výtvarníctva Josefa Vydru v Bratislave, ktorí pod pedagogickým vedením Ľubice Sitákovskej pripravili v rámci ročníkovej práce pre novomestskú knižnicu osem architektonických riešení. Z nich vzišiel konečný návrh.

Oddelenie literatúry pre deti a mládež je rukopisom 18-ročnej študentky Henriety Sasovej, ktorá navrhla nábytok pre oddelenie v tvare veľkých kníh. „Je to úžasný pocit vidieť moje idey spracované do takejto reálnej podoby. Určite je to pre mňa veľká motivácia do ďalšej práce,“ povedala pre Hlas Nového Mesta

Priestormi knižnice previedli starostu autorky realizovaných návrhov Simona Svítková a Henrieta Sasová so svojou pedagogičkou Mgr. Ľubicou Sitákovou

Henrieta, ktorá chce študovať architektúru. Deti sa môžu tešiť aj na špeciálnu stenu,

Z novej pobočky v Dimitrovke má radosť riaditeľka novomestskej knižnice Jana Vozníková i miestny poslanec Richard Mikulec

na ktorú si budú môcť kresliť - bude slúžiť ako veľká školská tabuľa.

Okrem detského oddelenia má nová knižnica aj oddelenie literatúry pre dospelých a miestnosť na voľnočasové aktivity - cvičenie, premietanie filmov, diskusie, tvorivé dielne či hudobné vystúpenia. „*Pre túto štvrť je to významná udalosť, nová knižnica prináša množstvo možností na vzdelávanie a aktívne trávenie voľného času pre deti, ich rodičov aj seniorov,*“ zdôraznil na slávnostnom otvorení začiatkom novembra miestny poslanec Richard Mikulec.

Veľká vďaka patrí vydavateľstvám, ktoré našej novej knižnici poskytli výrazné zľavy a darovali takmer tisícku nových kníh.

Knižnými darmi prispel aj starosta, miestni poslanci, ale aj seniori z miestneho klubu Domovinka.

A na záver ešte jedna dobrá správa - modernizácia a skvalitňovanie služieb knižníc v Novom Meste bude pokračovať.

Ján Borčín, snímky Ján Ilanovský

Desať rokov občianskych skúseností

Občianske združenie Biely kríž v Novom Meste patrí nielen k najstarším, ale aj k najaktívnejším. Podnetom jeho založenia bol nevhodný prístup zo strany stavebného úradu v roku 2004: Záujemcovia o stavbu rodinného domu vtedy úradníci až po kúpe pozemku oznámili, že tadiaľ povedie cesta a stavba nie je možná.

Za desať rokov prešli členovia združenia mnohými úskaliami, ochrana práv obyvateľov pred príliš rozpínavými de-

lopermi nebola ich jediným bojom. Svoje záujmy museli tvrdo presadzovať u vtedajšieho vedenia miestneho úradu, napríklad aby sa o stavebnom konaní nedozvedali deň pred Štedrým večerom či uprostred letných prázdnin, slovom, aby boli riadne a včas informovaní. Spoločné záujmy Bielokrižanov zomkli. Naučili sa, na ktoré dvere treba klopať, spoznali odborné postupy a termíny, stali sa kvalifikovaným partnerom úradov. Združenie, ktoré má 129 členov, dokáže predsa oveľa účinnejšie reagovať na zábery stavebníkov i na požiadavky rozvoja okolia.

„*Obrat nastal po voľbách v roku 2011. Začali sme sa viac starať o veci verejné, naši členovia úspešne kandidovali do miestneho zastupiteľstva. Zmenil sa spôsob komunikácie i spolupráce s vedením mestskej časti,*“ uviedla v príhovore na úvod slávnostnej schôdze pri príležitosti 10. výročia založenia občianskeho združenia tajomníčka združenia Ľubica Križanová. Pripomenula aj ďalšie ciele, ku ktorým popri pozornom sledovaní prípravy územného plánu zóny patria najmä obnova parčíka a detských ihrísk, opravy ciest,

Predseda združenia Stanislav Winkler predstavil najbližšie ciele

riešenie problémov s parkovaním a zlepšenie čistoty.

Svoje skúsenosti si tunajší aktivisti nenechávajú pre seba. Úzko spolupracujú s mladšími združeniami v Dimitrovke a Mierovej kolónii, veď mnohé problémy majú spoločné. Že nejde o formalizmus, vidieť najmä na spoločných brigádach, pri sadení stromov či iných prácach, kde sa popri domácich organizátoroch vždy zúčastňuje množstvo „hostí“ a usilovných pomocníkov.

Text a snímky Jana Škutková

Históriu OZ pripomenula podpredsedníčka Ľubica Križanová

Štedrý večer pre osamelých

Aj tohto roku pozýva starosta Rudolf Kusý osamelo žijúcich seniorov na vianočné posedenie a slávnostnú večeru, ktorá sa uskutoční 18. decembra v Dome športu na Junáckej ulici o 15. h. Zúčastniť sa jej môžu obyvatelia mestskej časti Bratislava - Nové Mesto, ktorí žijú v domácnosti osamelo, sú bezdetní,

bez partnerov a najbližšej rodiny, ak sa **do 8. decembra 2014** prihlásia na Miestnom úrade Bratislava - Nové Mesto Junácka č. 1, odd. sociálnych služieb. Môžete tak urobiť osobne (3. posch. č. dverí 310, 309, 308), prípadne telefonicky na číslo 49 253 377 u Ing. Vojtechovej.

Cirkev musí hovoriť súčasným jazykom

vraví nový pán farár z kostola Kráľovnej rodiny Jozef Kováčik

Ludia poznajú vaše meno, keďže ste pôsobili ako hovorca Konferencie biskupov Slovenska. Môžete prosím priblížiť vašu prácu v tejto funkcii?

Osem rokov som bol hovorcem a desať rokov aj riaditeľom tlačovej kancelárie KBS. To znamená, že som mal na starosti most medzi svetom médií a svetom cirkvi. Je dôležité, aby tieto dva svety dokázali komunikovať, lebo práve z nedostatku informácií chýba niekedy v médiách objektivita. Študoval som toto zameranie na Fakulte inštitucionálnej komunikácie Pápežskej univerzity sv. kríža v Ríme.

Po návrate zo štúdií som bol kaplánom na viacerých miestach – posledným z nich bola práve tunajšia farnosť Kráľovnej rodiny, ktorá vtedy vznikala. Bol som tu dva roky prvým kaplánom.

Takže Nové Mesto i svoje nové pôsobisko už poznáte!

Áno, poznám ho pomerne dobre, vidím, že mnohé vzťahy kedysi nadviazané pretrvali, dnes sem chodia už deti niekdajších mladých farníkov...

Poznáte to tu teda dobre, ale či aj v dobrom?

V dobrom. Bol som tu zhodou okolností asi dva mesiace pred nástupom. A pred kostolom ma jedna pani privítala slovami Vitajte doma. Dobré mi to vtedy padlo. A vskutku som sem prišiel v istom zmysle ako domov – i keď za smutných okolností, lebo s pánom farárom Bukovským sme sa dobre poznali.

Práve som sa chcela spýtať, ako vnímate jeho odkaz. Pán farár Bukovský bol veľmi obľúbený, a tak vás farníci nepochybne s ním budú porovnávať. Bude pre vás o to ťažšie získať si ich dôveru, alebo vnímate ako výhodu, že vášmu predchodcovi sa podarilo pritiahnuť k aktivitám vo farnosti množstvo ľudí, vrátane mladých?

Myslím si, že pätnásť rokov rozvoja tejto farnosti ukázalo priam explóziu duchovného života v oblasti, kde predtým kostol nebol. Po počiatkových etapách zakladateľov a prvých správcov farnosti tu pán farár Bukovský rozvinul charizmu rodiny – v zhode s našim názvom. Povedal by som, že v bratislav-

ských pomeroch je to až trochu nebratislavské. Neprichádzajú sem anonymní veriaci, vzťahy sú oveľa užšie, po svätej omši ľudia neraz zostávajú pred kostolom a zhovárajú sa, akoby chceli predžiť spoločne strávený čas.

Prišiel som sem do živého organizmu a chcem zachovať všetko dobré, čo tu v uplynulom období vzniklo. Je to cenné dedičstvo. Stačí si pozrieť našu webovú stránku, tam vidieť, na čo všetko nadväzujeme.

A zaviedli ste, alebo sa chystáte zaviesť aj nejaké nové zvyklosti?

Nové sú napríklad večerné omše v prvú sobotu v mesiaci, kde sa stretávajú spoločenstvá, s ktorými úzko spolupracujeme. Aby o sebe vedeli a vzájomne sa poznali – aby to neboli izolované ostrovcy. Povedzme, „Stretnúť“ pre mladých, Stretnutia otcov, Stretnutia matiek, ale aj rozličné športové aktivity a pod.

A teraz na inú tému. V katolíckej cirkvi prebieha dnes už celkom zjavne modernizačný proces. Presakuje aj do verejného života, do televízie a ďalších médií. Očakáva sa, že katolícki duchovní skôr či neskôr vyjadrí svoj postoj k nemu – napríklad, či zmeny v nazeraní na niektoré javy pokladajú za prirodzený proces vývoja, za dôsledok zmien v živote spoločnosti, alebo vidia tento proces inak.

Ludia, ktorí poznajú dejiny, vedia, že to nie je nič nové. Cirkev sa z času na čas musí zamyslieť nad tým, ako sa prihovoriť súčasníkovi. Lebo cirkev musí hovoriť jazykom dneška. Ale to neznamená, že by zlavila z ideálov, zo zásad alebo morálnych hodnôt, na ktorých je založená. O tých nie je možné hlasovať... Pre cirkev znamená teda dnešok veľkú výzvu, nech sa už o tom hovorí

a píše čokoľvek.

Človek, ktorý nechodí do kostola a pozná len to, čo prinášajú médiá, často ani nemôže mať objektívny názor. Pozývam takých ľudí, nech prídu a sami uvidia, čím cirkev v skutočnosti žije.

Pán farár, čo najmä by ste obyvateľom našej mestskej časti chceli pripomenúť v čase priprav na vianočné sviatky?

Vianoce máme podľa rozličných signálov už od októbra – mne to neprekáža. Ľudia sa za čas unavia, peňaženky majú prázdne, mnohí sa začnú pýtať sami seba, o čom tie Vianoce vlastne sú. A to je dobre. Mnohí prídu na to, že Vianoce nie sú iba o darčekom. Sú o nás, o ľuďoch, ktorí počas roka nezriedka nemáme čas jeden pre druhého. Vianoce sú sviatkom rodiny, spájajú nás pri spoločnom stole. Sú všeludovým krásnym sviatkom, ktorý nás nabáda nachádzať si čas aj pre iných ľudí, nielen pre najbližších. Každý z nás musí raz odísť. Jediné, čo si so sebou zoberieme, bude to, čo sme rozдали, naše vzťahy s inými ľuďmi, iba tie pretrvávajú do večnosti.

V tomto duchu znie vaše poslanstvo hlbšie, nie iba vianočné...

Farnosť nie je izolovanou súčasťou života v Novom Meste. Nechceme byť uzavretí medzi múrmi tohto chrámu. Ani ľudia by sem nemali chodiť ako do kina – iba niečo uvidieť či zažiť. Mali by prísť, aby tu načerpali niečo, s čím potom môžu vyjsť von, za inými ľuďmi a rozdávať to ďalej – o tom je vlastne kresťanstvo.

Zhovárala sa Viera Vojtková

Pod'akovanie s hudobným darčekom

Galakonzert úcty k starším sa 5. novembra konal v Novom Meste už po piatykrát. O tom, že táto milá tradícia sa u seniorov stretáva s veľkým ohlasom,

svedčila plne obsadená veľká sála kultúrneho centra Istropolis. „Netreba veľa slov, príjemným kultúrnym zážitkom vám chceme poďakovať za všetko, čo ste pre mladšiu generáciu urobili,“ prihovoral sa hostom starosta Rudolf Kusý za seba i za prítomných poslancov.

Skladby zo slávnych muzikálov a filmov hral orchester Vlada Valoviča a populárne árie zaspievali najobľúbenejší českí a slovenskí interpreti. Búrlivý potlesk si zaslúžili Mirka Partlová, Leona Macháčková, Janko Slezák a Marián Vojtko, ale aj sólisti a členovia orchestra. K najznámejším melódiám sa publikum s potešením pridalo. Veď muzikály ako Neberte nám princeznú, Noc na Karlštejne, Dracula a Na skle maľované alebo filmy Krstný otec či „bondovka“ Golden Eye patria k tým, na ktoré sa nezabúda.

(jš), snímky Ján Ilanovský

Mirka Partlová a Janko Slezák

Sút'aživosť a humor sa vekom nestrácajú

„Starká má na mňa času, koľko chcem, pri nej má týždeň sedem nediel...“ Krásnou básničkou na úvod sa prihovorili škôlkari z Materskej školy na Odborárskej ulici účastníkom i divákovi súťaže **Naj babička**

Dedko Dušan Ďuriník

a **naj dedko Nového Mesta 2014**. Synovia, dcéry, vnúčatá aj mnohí priatelia prišli podporiť babičky a dedkov, ktorí úspešne zdolali prvé kolá a 23. októbra v Stredisku kultúry na Vajnorskej súťažili vo finále. Zbaviť sa trémy a uvoľniť napätie z vystúpenia na verejnosti im ochotne pomáhal moderátor Richard Vrabec.

Novomestskí seniori dokázali, že im nechýba odvaha a zmysel pre humor, múdrosť a skúsenosti získané vekom, ani zručnosť a trpezlivosť. Svoj čas venujú nielen najbližšej rodine, ale aj susedom, členom denných centier seniorov a viacerí aktívne pracujú i v občianskych združeniach. „Zapájanie starších ľudí do života komunity a využívanie ich skúseností je trend, ktorý sa pôvodne začal šíriť zo severských krajín a my sa k nemu radi pridávame. Tvár starého človeka je krásna, odráža láskavosť a vnútorné bohatstvo. Vážime si, čo pre nás staršia generácia urobila a chceme jej pozornosť opätovať,“ prihovoral sa prítomným hostom starosta Kusý a spolu s divákmi držal súťažiacim palce.

Porota pozorne sledovala osobné predstavenie starých mám a starých otcov,

Babička Viera Miznerová

krátku vlastnú prezentáciu, po ktorej nasledoval kvíz vedomostí o Novom Meste. Do hodnotenia zahrnula aj ochutnávku napečených dobrôt a ukážky ručných prác. Babičky i dedkovia spievali a hrali na hudobné nástroje, recitovali, zabávali vtipmi aj veselými príhodami, pri čom im občas pomohli životní partneri alebo vnúčatá. K veselým piesňam sa často pridali aj diváci, no precítená uspávanka pani Miznerovej zaznela tak krásne, že ju celá sála počúvala so zatajeným dychom.

Ako to na týchto súťažiach býva, vybrať víťaza bolo zložité. Porotcovia prisúdili prvenstvo a titul „Naj babičky“ pani Oľge Nemetzovej a „Naj dedka“ jej manželovi Dušanovi Nemetzovi. Druhé miesto

pripadlo babičke Viere Miznerovej a de-
duškovi Dušanovi Ďuriníkovi, tretie prieč-
ky sa ušli pani Olge Kováčovej a pánovi
Gejzovi Kosztolányimu. Cenu sympatie
udelila porota manželom Turanovcom.
V závere zaznelo ešte jedno úprimné po-
ďakovanie. Vyjadrila ho novopečená „Naj
babička“ neúnavnej organizátorke súta-
že a podporovateľke akcií pre seniorov
Dr. Márii Repáňovej, pracovníčke sociál-
neho oddelenia miestneho úradu. Prítom-
ní seniory spontánnym potleskom potvrdi-
li, že si toto ocenenie naozaj zaslúži.

Hlavnú cenu po 500 eur odovzdal kaž-
dému z víťazov starosta mestskej časti
Rudolf Kusý, hodnotnými vecnými darmi
prispeli spoločnosti Orange, Mondelez
SR Production, DM Drogerie Market, CK
Sorea a pridali sa aj ďalší podporovatelia
z radov poslancov a kandidátov.

*Jana Škutková
Snímky Martin Marenčin*

NAJ starí rodičia Olga a Dušan Nemetzovci, ktorým k víťazstvu pomohli vnuci

Seniori mali svoj deň na Vajnorskej

Seniori, ktorí 5. novembra dali pred-
nosť záhradkám či vychádzkam, sa
o mnohých veciach nedozvedeli. Ako si
napríklad urobiť výlet loďou do Viedne
za malý peniaz vďaka seniorským zľa-
vám po hlavnej sezóne. Alebo kde ponú-
kajú seniorom výhodné letecké zájazdy
do Turecka po zaujímavých trasách za
svetoznámych pamiatkami, vrátane
biblických miest.

Koho najviac zaujíma jeho zdravie,
mohol si tu dať zmerať tlak a získať in-
formácie od nášho Červeného kríža.
Pri ďalšom stole sa dozvedel, kde a ako
si opatriť produkty z aloe vera. Vo svete
sa táto zázračná liečivá rastlina pestuje
na rozľahlých plantážach a výrobky sa

vyvážajú do väčšiny krajín. Novinkou
podujatia bol „mobilný asistent ELA“
– moderný český výrobok pre vyššiu
bezpečnosť seniorov. Aby nemuseli
opúšťať svoje záujmy ako záhradkáre-
nie, hubárstvo či turistiku, lebo na ich
zdravotný stav nepretržite dozerá malý
prístroj s núdzovým tlačidlom. Ak by
sa seniorovi čokoľvek prihodilo, spus-
tí alarm na pulte pomoci s celodennou
obsluhou, za pomoci GSM umožní se-
niora nájsť a pomôcť mu. Podľa pani
Olgy Dubnickej, vedúcej našej opat-
rovateľskej služby, sa s prístrojom spo-
ločnosti Family Care už čoskoro oboz-
námia domáce opatrovateľky našej
mestskej časti.

O bezpečnosť iného druhu sa svojím
živým vystúpením zaslúžila kpt. Patrícia
Sikeľová. V diskusii so seniormi
sa zamerala na opis rozličných typov
a „pracovných metód“ podvodníkov,
ale aj na dopravnú bezpečnosť starších
ľudí.

Aj novomestská knižnica na Pionier-
skej využila príležitosť rozšíriť rady svo-
jich čitateľov – možno ju seniory navští-
via vedno s vnukmi. V jej ponukovom
liste sú nielen literárne témy pre všetky
 vekové kategórie, teda rozličné formy
čítania, ale aj témy celoročne plánova-
ných tvorivých dielní, kde knižnica po-
skytuje deťom výtvarné pomôcky i ma-
teriál.

Viera Vojtková, snímka Alena Filová

Pozor na falošných upratovačov

Kolegovia z bratislavského Staré-
ho Mesta upozornili našu redakciu
na podvodníkov, ktorí sa zameriava-
jú na starších občanov a vydávajú sa
za spolupracovníkov miestneho úra-
du. Sľubujú, že pred Vianocami pou-
pratujú byty a vytepujú koberce. Tvr-
dia, že ide o sociálnu službu, ktorú
zabezpečuje mestská časť. Dôverči-
vých občanov, ktorí ich pustili do
bytu, okradli, prípad už rieši polí-
cia. Mestská časť Bratislava - Nové

Mesto upozorňuje, že žiadnu po-
dobnú službu nezriadila a vystrí-
ha obyvateľov pred zneužitím ich
dôvery. „Rovnako odporúčame
dať si pozor na rôznych podomo-
vých obchodníkov či cudzích ľudí,
ktorí sa dožadujú vstupu do bytu
s odvolaním na služby dodáva-
teľov tepla či energií,“ hovorí ve-
dúca oddelenia sociálnych služieb
miestneho úradu BANM Gabriela
Vojtechová. (red)

K chorému dieťaťu príde lekár domov

Má vaše dieťa vysokú horúčku alebo silný kašeľ? Ak s ním nechcete bežať na pohotovosť, môžete si lekára zavolať priamo domov. Od utorka 28. októbra je v prevádzke výjazdová lekárska služba prvej pomoci pre deti a dorast – využijú ju môžu mladí pacienti zo všetkých okresov Bratislavy, Senca a Pezinka.

„V prípade potreby je možné zavolať

si lekársku službu domov, a to počas pracovných dní od 18. do 6. h, cez víkendy a sviatky nepretržite,“ spresnil Marek Odkorek, riaditeľ Komplexnej záchrannej služby Bratislava – Nové Mesto, ktorá lekársku službu prvej pomoci prevádzkuje. Detskú výjazdovú službu si môžete privolať na telefónnom čísle **0919 321 321**. Pacient za privolanie lekára domov zaplatí

iba pohotovostný poplatok vo výške 1,99 eur.

„Lekára je možné zavolať k dieťaťu s vysokými horúčkami, chrípkou, kašľom či pri problémoch s tlakom,“ dodáva Marek Odkorek. V prípade vážnych stavov, ako je strata vedomia, alergická reakcia či ťažký úraz, sa treba obrátiť na záchrannú službu – čísla 112 a 155. *(red)*

Hlavná hrdinka knižka

Štvrtý októbrový pondelok má prívlastok, ktorý nepoznajú ani mnohí náruživí čitatelia. Medzinárodný deň školských knižníc upozorňuje na dôle-

žitosť práce školskej knižnice, ktorá pomáha formovať vzťah mladej generácie k literatúre.

Učiteľia v Základnej škole na Českej ho 27. októbra pripomenuli deťom programom plným zábavného, napínaveho i dobrodružného čítania. Samozrejme, v škole špecializovanej na hudobnú výchovu nemohli chýbať ani obľúbené pesničky. *„Slovenská pedagogická knižnica vyhlasuje celoslovenskú súťaž o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice a my sme sa do projektu zapojili po tretíkrát,“* hovorí pani učiteľka Andrea Pavlíková, ktorá vedie tunajšiu školskú knižnicu. *„Pripravili sme program, v ktorom hlavnú úlohu hrá knižka a snažíme sa ukázať malým čitateľom, aké bohatstvo získajú čítaním.“* Desiatky žiakov usadených v telocvični počúvali rozprávky, príbehy a úryvky z detských knížiek niekedy so smiechom, inokedy so zatajeným dychom. Nakoniec na nástenke spoločne poskladali heslo: *Nemilovať knihy znamená nemilovať múdrosť*. A podľa toho, ako rýchlo spoznávali prečítané ukážky, tieto deti majú naozaj rady svoju školskú knižnicu.

Text a snímka Jana Škutková

Ľudové námestie zažilo Halloween

V poslednú októbrovú nedeľu svietili na Ľudáku nielen lampióny, radostou a očakávaním žiarili aj detské oči. Rodičia z okolia pripravili svojim ratolestiam večerný sprievod vo veselých kostýmoch.

Jana Plevová

Záložky podporili priateľstvo

Aj tento rok sa ZŠ s MŠ Riazanská zapojila do projektu Záložka do knihy spája školy. Na hodinách výtvarnej výchovy žiaci druhého stupňa usilovne vyrábali záložky na tému Moja najobľúbenejšia kniha.

Záložky putovali do spriaznenej školy

v Banskej Bystrici, odkiaľ tamojší žiaci poslali svoje diela. Aj takto môže fungovať spolupráca medzi západným a stredným Slovenskom. Tešíme sa, že sme netradičnou formou získali nových kamarátov.

Žiaci zo ZŠ s MŠ Riazanská

Ked' u nás strašili svetlonosy...

Novomestské školy a škôlky organizujú obrovské množstvo veselých podujatí, ale „tekvičkové slávnosti“ patria vari k tým najobľúbenejším. Materská škola na Rešetkovej pripravila tohto roku kreatívnu dielničku pre deti a rodičov medzi prvými a už 23. októbra tu všetci spolu vyrábali svetlonosy. „Najdlhšie trvalo zhaňanie peknej tekvice,

vyrezávanie už išlo samo,“ prezradil s úsmevom otec predškoláčky Sašky, spolu mi potom predviedli moderného svetlonosa v okuliach. Hneď vedľa Anetka s mamou vyrobili tekvicového Indiána, ktorému nechýbala čelenka ani typické ozdoby. „Kým rodičia pracujú s nožíkmi, deti najviac láka občerstvenie a drobné sladkosti. Tešia sa z maškarných kostýmov, postrašia kamarátov a na záver sa odfotia pri rodinnom výtvore,“ zhrnula veselý program pani učiteľka Miriam Bubničová a dodala, že návšteva rodičov v materskej škole je osožná aj pre vzájomné spoznanie.

Na prelome októbra a novembra ovládla téma strašidiel či svetlonosov všetky novomestské školy a škôlky. Maškary zo školy Za kasárňou postrašili zákazníkov v Poluse, inde prevládala skôr rodinný program. Pri výrobe tekvicových dekorácií ukázali deti bohatú fantáziu a užili si kopec smiechu.

Text a snímky Jana Škutková

Jabĺčko pre zdravie

V škole Za kasárňou sa Deň jablka stal už tradíciou. Učelia a vychovávatelia vstúpajú deťom zásady zdravej výživy, ich cieľom je aj boj proti obezite, ktorá sa čoraz častejšie vyskytuje u najmladšej generácie.

Vo štvrtok 16. októbra sa škola odela do zelena, červena a žltá, pretože všetci prišli oblečení vo farbách jablák. Triedy aj školské chodby krásne rozvoniavali - niektorí žiaci spolu s pani učiteľkami piekli jablkové koláče. Menšie deti vyrábali rôzne dekorácie a učili sa básničky a pesničky o jabĺčku, čo hravo zvládli aj v nemeckom a anglickom jazyku.

Tatiana Hanicová, ZŠ s MŠ Za kasárňou
Snímka Katarína Baranová

SPRÁVNÁ VOĽBA PRE VAŠU KARIÉRU

Pokladník/čka – predavač/ka Bratislava

Váš profil:

- výučný list / stredoškolské vzdelanie
- príjemné a ústretové vystupovanie
- skúsenosť z obchodu vítaná, nie je podmienkou
- schopnosť tímovej spolupráce
- ochota k fyzickej práci
- radosť z úspechu dosiahnutého spoločným úsilím

Pracovná náplň:

- práca na pokladni
- dopĺňovanie tovaru na predajnú plochu práca na predajnej ploche
- práca v sklade predajne

Čo ponúkame:

- od začiatku zaujímavý plat
- prepracovaný systém zapracovania
- príjemnú atmosféru v motivovanom tíme
- bezpečné a moderné pracovisko
- stabilné zamestnanie v úspešnej, rýchlo sa rozvíjajúcej spoločnosti
- možnosť skráteného úväzku
- sociálny program

V rámci nášho dvojtyždňového tréningového programu Vás pripravíme na Vaše budúce úlohy: metódou „Learning-by-doing“. Poskytneme Vám dôkladné zapracovanie, pri ktorom Vás individuálne povedie skúsený kolega.

KARIÉRA V SPOLOČNOSTI LIDL SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Správna voľba

Hry na zábavu aj poučenie

Viac než 50 spoločenských hier, ale aj množstvo výhier čakalo 19. októbra na rodiny s deťmi a partie mladších i starších kamarátov v Stredisku kultúry na Vajnorskej. Po veľkom úspechu podujatia Hravé Nové Mesto v januári pripravili organizátori v spolupráci s firmou iHRYsko jeho pokračovanie. Záujemcovia si mohli vyskúšať hry strategické a logické, zamerané na postreh, pamäť a rozvoj fantázie alebo jednoducho určené na chvíle zábavy a oddychu. Hry sa Novomešťanom očividne páčia, a tak ďalšie podobné podujatie nám Stredisko kultúry ponúkne počas tohtoročnej zimy.

*Jana Škutková
Snímky Martin Marenčin*

Čo sa zamladi naučíš...

Materská škola na Letnej ulici organizuje v spolupráci so Základnou školou Riazanská tenisový krúžok pre deti predškolského veku. „Krúžok je novinkou tohto školského roka. Podporujeme u detí zdravú súťaživosť a učíme ich dodržiavať pravidlá hry. Chceme, aby si prostredníctvom športu uvedomili, že rešpektovanie pravidiel a vytrvalosť sú dôležité v hre i v živote,“ uviedla Veronika Macháčová, manažérka materskej školy. Samotnú športovú prípravu si vzal na starosť tréner Daniel Kuruc. Hovorí, že malé deti sú preňho výzvou, ale podchytenie talentu je dôležité už v útlom

veku. U detí sa podporí zručnosť, motorika, ale aj posilní imunita a celková zdatnosť.

Text a snímka Jana Plevová

Ako veľká škatuľka putovala na východ

V Škole pre mimoriadne nadané deti s gymnáziom, v 5. C sa jedného dňa objavila veľká škatuľka. A veľmi rýchlo sa začala plniť. Nie, nešlo o zber drahocenných surovín, aj keď recyklácia je ďalším bonusom tejto zaujímavej zbierky. Novú šancu tu totiž dostanú už nepoužívané školské tašky, peračníky, pravítka, nepoužité zošity, perá, fixky, farbičky, detské časopisy a maľovanky, aj dávno prečítané rozprávkové knižky. Pýtate sa, ako?

Bývalý triedny učiteľ terajších piatakov odišiel v rámci medzinárodného programu Teach for Slovakia do rómskej osady na východe Slovenska, aby tam učil deti. Neprestal sa však zaujímať ani o svojich prvých žiakov, preto

s nimi a ich rodičmi komunikoval aspoň prostredníctvom e-mailov. Piataci, ktorí sa so svojou novou triednou zúčastnili Rozvojového dňa, už vedia, že nie všetky deti na svete sa majú tak dobre ako ony. A komunikácia s bývalým triednym im odhalila, že to nie sú iba deti vo vzdialenej Afrike. Rozhodli sa preto pomôcť. Veci, ktoré už nepotrebnú, čoskoro poputujú na východ, aby pomohli tamojším tretiakom a urobili im radosť.

Čo sa z tejto veľmi sympatickej a ľudskej, aj keď zatiaľ maličkšej akcie detí z 5. C vyvinie, nevedno. O veľkú škatuľku sa už totiž začali zaujímať aj ostatní učitelia a žiaci gymnázia.

Lenka Tomešová

Cestičkou z rozprávky do rozprávky

V sobotu 8. novembra naplnila spoločenskú sálu Domu kultúry na Kramároch najmladšia generácia Novomešťanov v sprievode svojich rodičov. Prilákal ju sem bohatý program, v ktorom nechýbali triky kúzelníka, veselé divadelné predstavenie, šantenie či tombola.

Babičky z tunajšieho denného centra seniorov sa postarali nielen o sladké maškrtky, pripravili aj „predvianočný tréning“ pre trpezlivé rúčky a malých šikovníkov naučili ozdobovať medovníčky. Mamy z rodinného centra Kramárik zas zabávali záujemcov tvorivými dielničkami, z ktorých po krátkom

čase vychádzali princezné s korunkami a včeličky. (jš)

Mladí umelci majú svoj

Chýba vám vianočný darček pre mamu, dcéru, sestru či priateľku? Ak chcete vybrať niečo originálne a osobné, navštívte štýlový Handmade Market v **Montmartre Café Gallery na Letnej ulici** neďaleko Slimáka. V sobotu **6. decembra od 10. do 17. h** tu mladí tvorcovia predstavia kolekcie ručne vyrobených šperkov, odevov a doplnkov. V priateľskej predvianočnej atmosfére môžete ochutnať francúzsky syrový quiche, varené víno a stretnúť zaujímavých ľudí. O pol piatej popoludní

Montmartre

môžete s troškou šťastia vyhrať niektorú z milých vecičiek v tombole.

Predajcovia sú zároveň tvorcami a vítajú príležitosť pohovárať sa s budúciimi „nositeľmi“ šiat či šperkov. „*Pre mňa je handmade únikom z každodenného sveta. Zabúdam na starosti a prehánam sa po lúkach plných kvetov, aj keď pri tom sedím doma na kuchynskej stoličke. Keď sa niekomu páčia moje výrobky, je to pocit, aký sa ťažko opisuje slovami. V bruchu sa mi spravi balón šťastia, ktorý sa tlačí hore, zrazu je všetko ružové a otravný sused so psom je ten najmilší človek na svete,*“ vyznáva sa z pocitov spojených s tvorbou Katka Králiková. A jej výrobky rovnako potešia vás, ak sa na Mikuláša na „malom kreatívnom trhu“ zastavíte.

Jana Škutková

Snímka Tatiana Sahánková

Dobrovoľníci v škole

Asi 60 dobrovoľníkov zavítalo 27. októbra na ZŠ s MŠ Riazanská, aby tu pomohli pri budovaní pocitového chodníka a dopravného ihriska, pri pokladaní podlahy, natieraní nábytku, zábradlia a preliezačky. Za ochotu pripojiť ruku k dielu im veľmi pekne ďakujeme a tešíme sa, že výsledky ich práce budú využívať nielen terajší žiaci, ale aj ďalšie generácie školákov a škôlkarov.

Ivana Mičuchová
ZŠ s MŠ Riazanská

Vykúzlite si štýlové a pokojné Vianoce!

Ak ste medzi pojmy „predvianočný stres“ a „nákupné centrá“ doteraz dávali znamienko rovnosti, dokážeme vám, že táto rovnica dávno neplatí! Práve naopak, Polus City Center je váš spojenec, ak si chcete vychutnať nielen štýlové, ale hlavne pokojné vianočné sviatky.

Vianoce sa odjakživa spájajú s tradíciami – nie je dôvod meniť rokmi overený rodinný recept na kapustnicu či zemiakový šalát. Na druhej strane, trochu osvieženia nikdy neuškodí. Pre všetkých, ktorí sú otvorení novým nápadom a chutiam, otvára Polus City Center špeciálne vianočné kurzy v populárnej nekomerčnej škole varenia Radosť variť. Pod odborným dohľadom renomovaných kuchárov a barmanov sa naučíte variť, piecť a miešať lahodné zimné drinky, ako stvorené na sviatočný stôl či silvestrovskú party. Aktuálny harmonogram kurzov nájdete na www.polus.sk.

Pomaly sa „zvianočnieva“ aj v polusáckom projekte Radosť zažiarieť, v ktorom

sa nenápadné krásy s pomocou skúseného tímu profesionálov menia na žiarivé osudové ženy. Aj tento projekt dostane na čas sviatočný šat a namiesto obligátnej zmeny imidžu sa v decembri bude meniť pohľad na vianočné darčeky. Stylistka Mírka Dobiš-Michalková vám prezradí samé praktické veci – čo ženy skutočne túžia mať pod stromčekom a ako neskončiť pri rozbaľovaní balíčkov s odutými deťmi, ušomranými manželmi a urazenými rodičmi. Stačí mať oči otvorené a nakupovať srdcom!

Prirodzene, nie sme takí idealisti, aby sme verili, že so srdcom nakúpíte hocičo. Treba na to aj slušný vianočný rozpočet, preto poteší každé ušetrené euro. Čo keby sme vám povedali, že v Poluse máte teraz možnosť ušetriť pri každom nákupe? Obľúbené nákupné centrum ponúka klubovú POLUS KLUB kartu, ktorá na váš účet vráti časť peňazí za nákup a možno ju uplatniť až v 70-ich prevádzkach Polusu. Navyše, od konca novembra 2014

do konca januára 2015 prebieha v Poluse zimná kampaň, v rámci ktorej môžete vyhrať nákup v minimálnej hodnote 50 eur alebo jednu z atraktívnych cien v celkovej hodnote 5 000 eur!

Vychutnajte si vianočné nakupovanie bez zhonu. Aktuálne novinky aj informácie o súčasných projektoch v Polus City Center nájdete na www.polus.sk alebo na Facebooku.

Snímka František Rajecký

Gaštanicu na Kolibe si chceme zachovať

Gaštan jedlý (*Castanea sativa* Mill.), vyhľadávaná ovocná drešina, sa na Slovensku pestuje oddávna. Do strednej Európy ho priniesli ešte Rimania spolu s viničom. Obyvateľstvu poskytoval bohatú úrodu jedlých plodov, čo bolo obzvlášť cenné v časoch neúrody, keďže jeho plody obsahujú 43 percent škrobu, dokonca 2,5 percenta tuku. V priaznivých podmienkach sa gaštan jedlý dožíva niekoľko sto rokov. V Bratislave je ťažisko starých stromov na Kolibe, vo verejnej gaštanovej záhrade, ktorá patrí našej mestskej časti, ale vyskytujú sa aj na mnohých ďalších miestach. Nie je tajomstvom, že záhrada potrebuje nielen parkové úpravy, ale predovšetkým ozdravenie. Čím sú poškodené niektoré stromy a aká je perspektíva ich liečenia, spýtali sme sa známej odborníčky doc. Ing. Gabriely Juhásovej, CSc. z Ústavu ekológie lesa SAV vo Zvolene.

Patrí gaštan jedlý medzi ohrozené druhy drevín?

Na Slovensku ho od roku 1976 poškodzuje huba *Cryphonectria parasitica* (Murr.) Barr, ktorá spôsobuje rakovinu kôry. Pracovníci ÚEL SAV Zvolen, Pobočka biológie drevín dlhoročne kontrolujú zdravotný stav tejto významnej kultúrnej dreviny. Pre gaštanovú záhradu na Kolibe vypracovali v roku 2011 projekt revitalizácie, ktorý obsahuje výsledky hodnotenia zdravotného stavu nielen gaštana jedlého, ale i ďalších drevín – spolu takmer 300 jedincov. Súčasťou odborného posudku je aj projekt sadových úprav, ktorý vypracovali odborníci z Nitry (Menhartová, Magušinová, GRENER, s.r.o.).

Aké ochorenia sa vyskytujú v gaštanici na Kolibe

Zistili sme, že tu rastie 63 kmeňov jedlých gaštanov. Z nich sme v roku 2011 na 26-ich stromoch zaznamenali rakovinové rany, 37 bolo bez príznakov poškodenia. Žiaľ, päť stromov bolo poškodených tak vážne, že sa minulý rok museli asanovať. Konštatujeme, že tu ide o rakovinu kôry gaštana jedlého, ktorá nielen na Slovensku, ale vo všetkých pestovateľských oblastiach vo svete spôsobuje straty tisícov gaštanov jedlých.

Na ich ozdravenie sa používa biologická ochrana, ktorá sa už vyše dvadsať ro-

kov uplatňuje aj na Slovensku. Dosiahli sa čiastočné výsledky, no problémy sú s aplikáciou výsledkov výskumu v teréne, kde narážame na nedostatok finančných prostriedkov majiteľov sádov. Aj Nové Mesto, majiteľ verejnej gaštanice na Jeséniovej ulici, sa snažilo získať finančné prostriedky na biologickú a mechanickú ochranu. Liečenie stromov je dlhodobé a vyžaduje si každoročnú starostlivosť. Ošetrované rakovinové rany sa hoja dobre, no po ošetrení sa objavujú nové rany, ktoré opäť treba ošetriť. Podľa našich doterajších skúseností s biologickou ochranou (38 lokalít) sa zväčša nikde nepodarilo získať finančné prostriedky na viac než na jeden rok. Ošetrovanie stromov na Jeséniovej ulici by však mohlo byť úspešné aj z toho dôvodu, že v tejto lokalite sa nevyskytuje taký agresívny kmeň huby *C. parasitica* ako na iných miestach Slovenska. Päť asanovaných stromov od prvého výskytu v roku 1993 nie je veľa.

Na otázku, či sa rakovinové rany dajú liečiť, odpovedáme teda - áno. Na Slovensku sa touto problematikou zaoberá len naše pracovisko. Teoreticky máme biologickú ochranu vypracovanú dobre. V predchádzajúcich projektoch domácich aj zahraničných sme získali finančné prostriedky, tie sa však nemôžu využívať

na aplikáciu mechanickej ochrany. A bez likvidácie stromov s vysokým stupňom poškodenia, na ktorých je zdroj nákazy, nie je úspešná ani biologická ochrana.

Liečenie mohutných stromov je navyše sťažené tým, že rakovinové rany sa musia ošetriť tam, kde sa vyskytujú. Najčastejšie bývajú na ťažko prístupných konároch vo vrcholci koruny.

Symptómy napadnutia hubou

Gaštany napadnuté hubou *Cryphonectria parasitica* usychajú od vrcholca koruny. Niekedy je napadnutý len jeden konár, odkiaľ sa nákaza šíri ďalej. Listy na napadnutých konároch sú žlté a aj po uschnutí zostávajú na stromoch. Na

Na starých stromoch sa prvé príznaky ochorenia objavujú na pňových a koreňových výmladkoch

hladkom kmeni a na konároch sa prvé príznaky ochorenia prejavujú výraznými farebnými zmenami a preliačeniami. Neskôršie kôra pozdĺžne puká, vzdúva sa a odlupuje v pozdĺžnych pásoch.

V korune stromu sú suché poškodené konáre

Rakovinové rany sú najzreteľnejšie na mladých stromoch a na konároch s hladkou kôrou. Ložiská spór huby na napadnutej kôre sú voľným okom viditeľné ako oranžovo červené drobné útvary. Najvýraznejším diagnostickým znakom je vejárovité podhubie pod odumretou kôrou.

Čo všetko gaštanicu čaká

O tom, že po nevyhnutných zásahoch a úpravách by sa gaštanová záhrada na Kolibe, kúsok pod Slamenou budú mala stať zelenou oázou oddychu pre miestnych, ale i ďalších našich obyvateľov, sme pred časom už informovali. Úsilie o jej zdravší, príťažlivejší vzhľad a vybavenie nadobudlo medzičasom reálnejšie črty. Na svete je nielen projekt komplexnej revitalizácie, ale dokonca už aj schválené prostriedky na ňu. Prevažná časť z 280-tisíc eur sa má hrať z tzv. Nórskeho fondu, ktoré mestská časť nedávno získala.

Viac vie o konkrétnych plánoch
Mgr. Adriana Kmeťková z oddelenia
životného prostredia na miestnom
úrade:

Sú to už roky, čo sa hovorí o lepšom využití gaštanice na Jeséniovej. Intenzívnejšie sa tento zámer začal sledovať po príchode pána starostu Kusého. Už krátko po tom, čo nastúpil do funkcie, ma oslovil: Čo s gaštanickou?

A čo všetko sa odvtedy urobilo?

Predovšetkým sme opakovanne vyčistili čierne skládky, ktoré tam vznikli – sčasti organické, zo záhradného odpadu, sčasti sutiny a plasty, ako to už na skládkach býva... Prieskumy porastov odhalili množstvo náletových drevín, ktoré sa žiada odstrániť, odborníci pre-

Gaštan jedlý ohrozuje aj hrčiarka gaštanová

Hrčiarka gaštanová (*Dryocosmus kuriphilus* Yasumatsu) utvára deformácie na konároch, na mladých výhonoch, na stopkách alebo hlavnej žile listov. Larvy prezimujú vo vnútri púčikov a v čase ich nalievania utvárajú na mladých výhonoch zelené alebo ružové novotvary, hrče s priemerom 5–20 mm.

Odporúča sa dovážať sadenice len z oblastí, kde sa tento škodca nevyskytuje. Pri dovoze ich kontrola nie je účinná, pretože škodca sa voľným okom dá rozoznať až neskôr. Šíri sa aj vetrom na väčšie vzdialenosti – 8 až 25 km / rok. Poškodenie hrčiarkou gaštanovou môže znížiť úrodu plodov až o 50–70 percent, silné napadnutie strom tak oslabí, že niekedy odumrie. Ústredný kontrolný a skúšobný ústav v Bratislave zaznamenáva všetky nové ohniská nákazy a nariaďuje ochranné opatrenia, vrátane zákazu dovozu sadeníc z takýchto miest.

Vysádza sa niekde gaštan odolný voči ochoreniam?

Žiaľ, ani u nás, ani vo svete nie sú hybridy gaštana jedlého (okrem húb rodu *Phytophthora*, ktoré poškodzujú korene), odolné voči pôvodcom poškodenia.

verili zdravotný stav vzácnych gaštanov jedlých. Žiaľ, asi polovica stromov je napadnutá hubou *Cryphonectria parasitica* – tak ako inde v Európe. Škody páchajú aj hrčiarka gaštanová, mucha spôsobujúca hrče na listoch. Problémom číslo jeden je teda ozdravenie záhrady, dúfajme, že sa podarí aspoň sčasti jej pomôcť.

Ďalšie plány zrejme súvisia s budúcním „obytným“ vzhľadom gaštanice.

Áno, po zásahoch v porastoch prídu na rad úpravy terénu, cestičky, spevnené plochy... Ale uskutočnia sa aj opatrenia na hospodárenie parku s dažďovou vodou, ktorými sa projekt doplnil dodatočne. Napokon sa osadí vybavenie pre

Napriek tomu odporúčame vysádzať ich, aby sa táto cenná kultúrna drevina zachovala pre ďalšie generácie. Musia sa pritom ale dodržiavať všetky preventívne ochranné opatrenia – vysádzať len zdravé sadenice, zabezpečiť im odborné ošetrovanie (závlahu, hnojenie) po výsadbe, pravidelne kontrolovať ich zdravotný stav a realizovať ochranné opatrenia. Aj u nás na Slovensku existujú súkromné záhrady, kde sa gaštan jedlý takto úspešne darí pestovať.

Doc. Ing. Gabriela Juhásová, CSc.,

Mgr. Katarína Adamčíková, PhD.,

Mgr. Marek Kobza, PhD.

Snímky Gabriela Juhásová

Aktívna rakovinová rana na kmeni s červenooranžovými ložiskami spór

Podakovanie

Výsledky vznikli vďaka finančnej podpore projektov VEGA 2/0069/14 a VEGA 2/0071/14.

návštevníkov – lavičky, smetné koše, náučná tabuľa s informáciami o gaštanoch jedlých, herné prvky pre najmenších. Až potom má dôjsť k výsadbe mladých gaštanových stromčekov, ktoré nahradia tie asanované.

Skúsime tiež dosiahnuť, aby gaštanica bola legislatívne chránená – ako chránená záhrada alebo areál – na obranu proti tlakom developerov.

Kedy odhadujete, že by v ozdravenej a upravenej gaštanici mohli odychovať prví návštevníci?

Možno o dva roky – za predpokladu, že s úspechom prejdú všetky naše dnešné zámery.

Tému pripravila Viera Vojtková

Poznáme najúspešnejšie projekty

Filiálka, stromoradie, park, schodisko a terasa.

Tak rozhodli občania. Po dobrých skúsenostiach v pilotnom ročníku participatívneho rozpočtu sa totiž samospráva rozhodla zapájať občanov do rozdeľovania spoločných peňazí aj naďalej. Druhú takúto možnosť dostali obyvatelia zo štvrte ohraničenej ulicami Šancová, Pionierska, Račianska. A chopili sa jej viac než ochotne.

**Participatívny
rozpočet**

Nové Mesto v našich rukách

Proces participácie, o ktorom sme vás informovali už v predchádzajúcich číslach Hlasu, rámcovali štyri verejné stretnutia. Prvé tri sa venovali zbieraniu podnetov a diskusii o najdôležitejších problémoch a nedostatkoch. Stretnutí sa zúčastnili desiatky ľudí, niektorí spomedzi nich aj viackrát.

Verejná prezentácia a hlasovanie

Výsledkom týchto stretnutí a komunikácie Kancelárie pre participáciu s aktívnymi občanmi bolo vypracovanie desiatich intervencií, ktoré sa uchádzali o priazeň obyvateľov.

- prerozdeleno sa 22-tisíc euro
- vzniklo vyše sto podnetov a nápadov
- 10 projektových zámerov sa uchádzalo o hlasy
- zapojilo sa 336 hlasujúcich
- 4 najúspešnejšie realizácie sa plánujú

Tieto intervencie prezentovali sami navrhovatelia na poslednom, teda štvrtom verejnom stretnutí 15. októbra v centrále novomestskej knižnice na Pionierskej ulici. Aj tu, rovnako ako v participatívnom rozpočte, mohli totiž občania nielen spoločne rozhodovať o rozdelení financií možností z nejakého vopred pripraveného zoznamu, ale sami mohli tento zoznam aj pripravovať, či dokonca sa aj podieľať na realizácii nápadov financovaných z týchto prostriedkov.

Verejnou prezentáciou sa začalo aj hlasovanie. Z desiatich možností si obyvatelia mohli vybrať maximálne štyri a vyplnený hlasovací lístok priniesť do knižnice, kde bola vyše týždňa k dispozícii hlasovacia urna. Nakoniec jedna nestačila, a tak ochotné pracovníčky knižnice pripravili ešte jednu. Celkovo sa zapojilo 336 hlasujúcich.

Najúspešnejšie intervencie

Finančnú podporu získalo päť najúspešnejších intervencií. Najväčší záujem vzbudila snaha pokračovať v revitalizácii zdevastovaného priestoru bývalej stanice Filiálka. Napriek neochote majiteľa pozemku, ktorým sú Slovenské železnice, sa podarilo dosiahnuť hmatateľné zmeny. Ďalšie kroky budú smerovať k snahe pokračovať v revitalizácii, zapojiť čo najviac obyvateľov z okolia a pokračovať v komunikácii so železnicami tak, aby sa namiesto nečinnosti našli spôsoby ako dočasnou architektúrou a jednoduchými krokmi zanedbaný priestor skultivovať a bezpečne využívať.

Na druhom mieste skončil projekt revitalizácie stromoradia na Račianskej. Ide vlastne o pokračovanie úspešnej revitalizácie, ktorá sa začala už pred dvoma rokmi pod vedením koordinátorky projektu Ľubice Križanovej z OZ Biely kríž. Peniaze sa využijú na dosadenie stromov na úseku od Zväračského ústavu až po Račianske mýto. Realizácia je plánovaná na jar budúceho roka.

Na treťom mieste sa umiestnila intervencia s názvom Úprava a obnova malého parku Americká - Račianska. Podľa slov navrhovateľky tohto projektu Natálie Gyarmatyovej je jeho cieľom „zvýšiť náv-

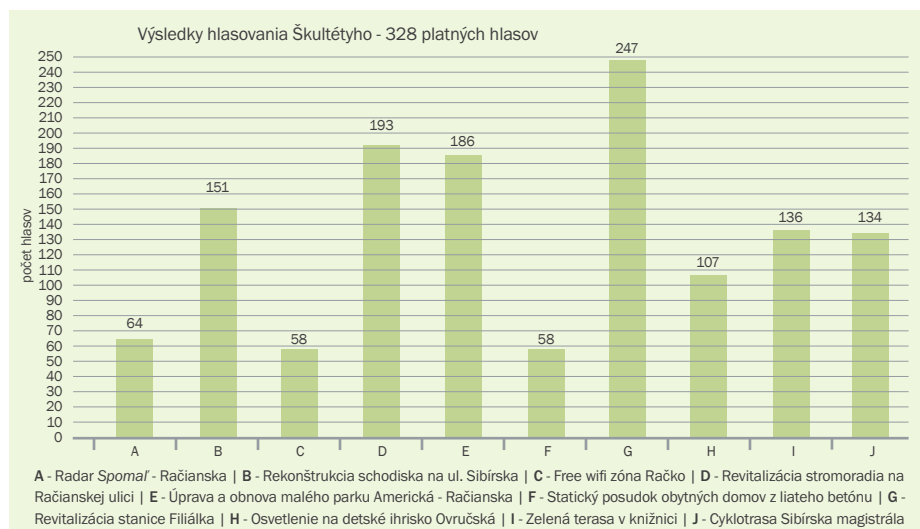
števnosť, bezpečnosť a čistotu parčíka medzi Americkou a Račianskou drobnými revitalizačnými úpravami lavičiek, dlažby, oporného múrika, chodníka a detskými prvkami“. Na štvrtom mieste sa umiestnila rekonštrukcia schodiska medzi ulicami Sibírska a Cígara - Hronského, ktoré je v súčasnosti v dezolátnom stave. Posledným, aspoň čiastočne podporeným projektom je Zelená terasa v knižnici na Pionierskej.

Ďalšie dobré nápady

Na piatom mieste - s rozdielom len dvoch hlasov - sa umiestnil architektonický návrh s vtipným názvom Sibírska magistrála. Podľa reakcie ľudí možno pokojne konštatovať, že by bolo vhodné realizovať snáď každý z predložených nápadov.

Na záver už len poďakovanie: v prvom rade pracovníckam knižnice na Pionierskej, bez ktorých by sa Kancelárii pre participáciu určite nepodarilo pripraviť celý proces v tej podobe a kvalite, ako sa to podarilo. Ďalej všetkým ľuďom, ktorí prejavili záujem o svoje okolie, o veci verejné, a vyplnili hlasovací lístok, respektíve poskytli nám spätnú väzbu. No a v neposlednom rade navrhovateľom intervencií, ktorí venovali svoj čas a invenciu v prospech všetkých.

Peter Nedoroščik

Záhrada ako „zelená architektúra“

S prírodným prostredím na Kolibe súvisí i tohtoročné tiché súťaženie o cenu za architektúru CE.ZA.AR 2014 – v tomto prípade, rozumie sa, hovoríme o kategórii exteriér. Privátna záhrada na strmom svahu, ktorá sčasti pozostáva z prírodného lesného prostredia, postúpila medzi sedemnást najvyššie hodnotených diel nominovaných na cenu.

Záhradná architektúra je u nás zatiaľ pomerne neznáma disciplína. – aspoň na súkromných pozemkoch. V tomto prípade je jej tvorcom Ing. Eugen Guldán, PhD., absolvent Fakulty záhradnej a krajinskej architektúry na SPU v Nitre, ktorý sa po doktorandskej práci ďalej zdokonaľoval na polročnej stáži v architektonickom štúdiu na Floride v USA. Dnes pôsobí ako zakladateľ a hlavný projektant ateliéru záhradnej architektúry Guldán architects - vedie ho od roku 2008. Súčasne má spoločnosť NewGardenDesign, ktorá navrhnuté projekty realizuje priamo pod autorským dozorom projektanta.

Symbióza architektonických prvkov s lesom

Záhrada sa nachádza v zastavanej lokalite Nového Mesta s výhľadom na Bratislavu. Zasahuje do starej gaštanice na svahovitom teréne miestami až so šesťmetrovým prevýšením. Základnou myšlienkou návrhu bolo harmonické prepojenie modernej architektúry s prirodzeným lesným prostredím, keďže investor požadoval zachovať gaštanicu, a zároveň vytvoriť moderný exteriér, ktorý bude môcť rodina s malými deťmi maximálne využívať. Žiadali teda originálny priestor, ktorého súčasťou bude les.

A tak práve gaštanica a strmý pozemok ovplyvňovali návrh záhrady od počiatku. Investor uvítal v návrhu architekta Eugena Guldána maximálne zachovanie prírodného charakteru lesa, a zároveň veľmi moderné poňatie prednej časti záhrady, kde je svah „skrotený“ opornými múrmi. Tie sa stali výrazným architektonickým prvkom záhrady vďaka skorodovanému plechu – corténu. Kombinácia moderných materiálov (cortén, sklo, prírodný kameň

a pohľadový betón) na vytvorenie rovín a komunikácií v záhrade dodala exteriéru dynamiku. Je to hra línií, materiálov, prechodov a farieb – prvkov, ktoré navzájom ladia aj kontrastujú. Každý z nich hrá svoju rolu pri vytváraní harmónie dvoch odlišných svetov – lesa a modernej architektúry.

*Eva Guldánová, NewGardenDesign
Snímky Archív NewGardenDesign*

Lesopark bude viac slúžiť nám občanom

Ochrancovia prírody – aktivisti rozmanitých špecializovaných združení tohto typu – slávili koncom októbra veľké víťazstvo. Bratislavskí mestskí poslanci schválili na svojom zasadnutí nový štatút mestského lesoparku, teda nové pravidlá jeho využívania, a to „na podporu rekreačnej funkcie a rozvoja Bratislavského lesoparku na území v správe Mestských lesov Bratislava do roku 2025“ – ako je uvedené v záhlaví tohto závažného dokumentu.

Padlo zelené rozhodnutie – komentovali ho nadšene ochrancovia prírody prítomní na zasadnutí. Obzvlášť ich potešilo, že bolo prijaté jednoznačne, lebo je to aj výsledok ich mnohoročných vlastných úsilí. Námestník primátora Ján Budaj vtedy o nových pra-

vidlách povedal: „Lesoparku treba dať znovu šancu byť miestom predovšetkým pre občanov. Je to unikát, ktorý nám iné mestá môžu závidieť.“

Zmeny sa týkajú viacerých oblastí, o ktorých sa už roky diskutuje, a nielen medzi ochrancami prírody. Predovšetkým sa významne obmedzí ťažba dreva – do konca roka 2015 sa stromy nebudú ťažiť vôbec, neskôr sa má ťažba na mestských pozemkoch ustáliť asi na tretine dnešnej. Na pozemkoch, ktoré patria hlavnému mestu, sa nebude smieť poľovať, pre ostatné územia sa pripraví osobitný režim. Na novom pláne starostlivosti o les na celom území lesoparku i na nových pravidlách poľovania budú spolupracovať odborníci i občianske orga-

nizácie. Rozšíri sa dnešný zákaz vjazdu áut – bude platiť aj počas pracovného týždňa, a to až po parkovisko Pri horárni. Magistrát má pripraviť územný plán zóny Železnej studničky, mesto dostalo za úlohu spracovať v budúcnosti územný plán zóny celého lesoparku a vyhlásiť na jeho území stavebnú uzáveru (okrem parciel na reštauračné zariadenia pred druhým jazerom). Nová koncepcia Bratislavského lesoparku bola v podstate prijatá tak, ako bola pripravená – čo nebýva pravidlom. Zásady, ktoré podporila, zrejme už patria k tým, o ktorých sa nediskutuje.

Vynikajúce je, že sme zvýšili ochranu tohto cenného bratislavského zázemia v čase, keď ešte je čo ochraňovať. Pre našu mestskú časť je to priaznivý signál, no zároveň i podnet prísnejšie preverovať vlastné aktivity na území lesoparku. (vv)

Pred zimou sme sa postarali o poriadok

Obyvatelia Dimitrovky, Mierovej kolónie aj Koliby sa stretli na jesenných brigádach, aby skôr než napadne sneh, upravili okolie. Počasie prišlo najmä Kolibčanom, ktorí upratovali dvor školy, čistili jarky, ihrisko a do odpadu vyviezli aj veľké množstvo poškodeného školského nábytku. Pomáhať prišli obyvatelia, učители, rodičia aj sami žiaci. V Mierovej kolónii padla brigáda na sychravý deň, no ochotných ľudí sa aj tu zišlo veľa. Venovali sa najmä zeleni, strihali kríky a vyhrabali suché lístie. Vari najťažšia práca sa ušla obyvateľom Dimitrovky, ktorí sa rozhodli premeniť zanedbaný lesík za školou na výbeh pre psy. Najprv však museli odstrániť

obrovské množstvo odpadu. Odmenou pre všetkých usilovných brigádnikov bol chutný guláš, ale aj dobrý pocit zo spoločného diela. (js)

✂ Vystrihnite, odovzdajte na pokladni výstaviska a získajte 50% zľavu na vstupnom! ✂

INCHEBA
EXPO BRATISLAVA

**DNI VIANOC
V INCHEBE**
3.-21.12.
Darčeky pre všetkých
pod jednou strechou

VSTUPENKY NA
PREDPREDAJ.sk

PRVÝKRÁT NA SLOVENSKU • UNIKÁTNÁ VÝSTAVA
VIAC AKO 800 BETLEHEMOV

So zmenou zákona o dani z motorových vozidiel nesúhlasia ďalšie mestá v kraji

S návrhom zákona o dani z motorových vozidiel, podľa ktorého príde Bratislavská župa v najbližších štyroch rokoch o 25 mil. € a každý ďalší rok o 10 mil. €, nesúhlasia ďalšie mestá v kraji. Po BSK odmietajú tieto zmeny aj hlavné mesto Bratislava, Malacky, Senec a Stupava. Jednohlasne sa na tom uzniesli poslanci na zasadaniach ich zastupiteľstiev. Návrhom zákona by sa mali poslanci NR SR zaoberať po komunálnych voľbách.

„Je to zákon, ktorým sa odníma župám možnosť tvoriť si vlastnú daň z motorových vozidiel. My to vnímame v prvom rade ako snahu o postupné zrušenie samosprávy. V tomto prípade dochádza k výraznému oslabeniu regionálnej samosprávy a je to veľmi nespravodlivé aj voči obyvateľom Bratislavskej župy,“ skonštatoval predseda BSK Pavol Frešo. Zároveň uviedol, že keď už nedokážeme v rámci tohto zákona pomôcť všetkým krajom rovnako, tak budeme solidárni, ale nie tak, že jednému výrazne zoberieme, v tomto prípade Bratislavskej župe, a ostatným pridáme. *„Vždy sme odmietali, aby to bola Bratislava verzus Slovensko. Rozhodne chceme byť solidárni, ale určite nechceme, aby sa tento stav zhoršil bez náhrady,“* doplnil župan. Podľa Pavla Freša sú namieste obavy, že zmeny v systéme daní z motorových vozidiel sú len prvým krokom. Druhým môže byť obmedzenie suverenity miest a obcí v oblasti dane z nehnuteľnosti.

Za nesyستمový považuje návrh zákona aj primátor hlavného mesta Milan Ftáčnik, podľa ktorého zákon nerešpektuje dopady na jednotlivé samosprávy a neberie financovanie samosprávnych krajov ako celok, ale siedmim krajom pomáha a jednému berie. *„Z nášho pohľadu to bude mať*

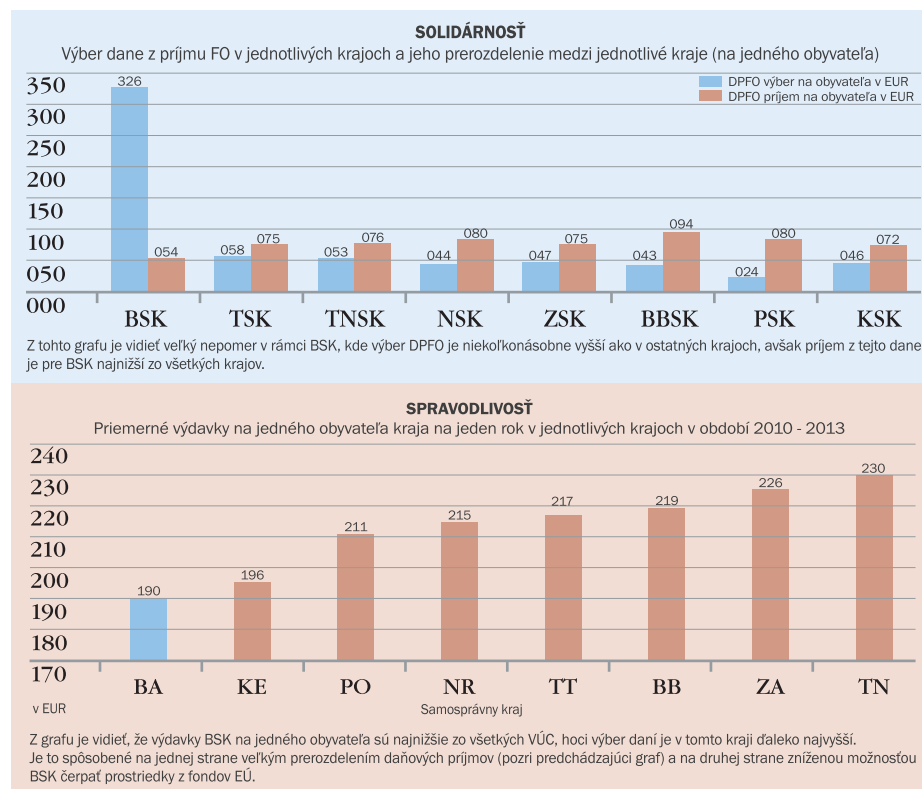
dopad aj na obyvateľov hlavného mesta, ktorí z Bratislavského kraja dostávajú služby, či sú to služby sociálne, vzdelávacie, domovy sociálnych služieb, školy. Vnímame to ako negatívny krok, preto sme sa obrátili na Národnú radu SR, aby tento zákon neschválila,“ povedal bratislavský primátor Milan Ftáčnik. Zároveň dodal, že ak diskutovať o inom systéme financovania krajov, tak o systémovom, so zohľadnením obidvoch daní, nie tak, že vyrieši iba jednu daň a dopady nechá na jeden samosprávny kraj.

Okrem toho, že BSK je solidárny voči ostatným krajom, má aj obmedzené možnosti čerpať eurofondy v porovnaní s ostatnými krajmami. V roku 2013 bol celkový výnos DPFO pre župy 410 mil. €, pričom BSK sa na ňom podieľal sumou 199 mil. €, a naspäť mu bolo prerozdelených len 32,9 mil. €. V prepočte na obyvateľa tak BSK prispel 326 €, a naspäť dostal 54 €. Ostatné kraje dostávali na hlavu od 72 do 94 €, čo je takmer dvojnásobok (TSK – 75 €, PSK – 80 €, BBSK – 94 €). Táto solidarita bola kompenzovaná vyšším výnosom z dane z motorových vozidiel. Treba tiež podotknúť, že náklady na život obyvateľa v BSK sú zo všetkých krajov najvyššie.

Okrem toho výdavky v BSK na jedného obyvateľa sú najnižšie zo všetkých VÚC, hoci výber daní je v tomto kraji najvyšší. Je to spôsobené na jednej strane veľkým prerozdelením daňových príjmov a na druhej strane zníženou možnosťou BSK čerpať prostriedky z fondov EÚ.

Posledný vývoj v samosprávach na Slovensku podľa Pavla Freša jednoznačne signalizuje nenápadný, ale o to razantnejší postupný prechod od decentralizácie k centralizácii samospráv. *„Vláda SR sa snaží dodržať kritériá Európskej menovej únie, čo plne rešpektujeme, ale rieši to prakticky len prostredníctvom zvyšovania svojich príjmov od občanov a samospráv,“* zdôraznil. Na strane samospráv je to najmä nový zákon o dani z motorových vozidiel, ďalšie kroky, ktoré zasahujú do fungovania samospráv, sú riešenia vlády v oblasti zvyšovania odvodov, minimálnej mzdy, cestovania zadarmo, pridávanie kompetencií v sociálnej oblasti bez finančného krytia či plánované zásahy do dane z nehnuteľnosti. Preto BSK vyzýva všetky úrovne samosprávy aj občanov, aby sa postavili proti týmto procesom a nepodporovali ich.

(it), snímka BSK

Na Kramároch zneli šansóny

Na svoj októbrový šansónový večer v Dome kultúry na Kramároch si Marcela Laiferová pozvala špeciálneho hosťa - Zora Laurinca. Spoločne zaspievali piesne, ktoré publikum počas večera viackrát rozosmiali i rozplakali. Nejedného diváka prekvapilo, že Zoro Laurinc je nielen zručným textárom, ale

aj výborným interpretom tohto žánru. Atmosféru večera podčiarkli osobné spomienky na režiséra Jozefa Bednárika, veď práve on spevákom zostavoval šansónový repertoár a upravoval im ho „na mieru“.

*Jana Škutková
Snímka Martin Marenčin*

Na pretras prišli politici

Do obľúbenej talkshow Na kus reči pozval Jozef Banáš v novembri novinára a humoristu Mariána Leška, o hudobné spestrenie sa postaral Ladislav Pavlovský. Spomienky na politickú kariéru, (po rokoch už veselé) omyly a diplomatické faux pas, citáty slávnych štátnikov i umeleckých osobností, ale aj budovateľské heslá, ktorými nás zásobovali propagačné oddelenia socialistických podnikov, vyvolávali v sále búr-

livý smiech. Raz darmo, občas sa aj na vážne veci treba pozrieť s odľahčujúcim odstupom.

Najbližší „poker“ v SK na Vajnorskej sa ponesie vo sviatočnej nálade, no bez smiechu sa určite nezaobíde. 10. decembra sa stretnete so špeciálnymi hosťami Svetom Malachovským, René Štúrom a Mariánom Čurkom.

*Jana Škutková
Snímka Ján Ilanovský*

shoppingpalace.sk

PALACE VIANOČNÝCH PREKVAPENÍ

POČAS SOBÔT 6., 13. A 20.12.
VIANOČNÝ PROGRAM
PRE CELÚ RODINU

RODINNÝ

PALACE

ZLATÉ PIESKY

SHOPPING

NÁKUPOV

Atletické nádeje v Mladej garde

Atletický štadión v Mladej garde, dnes známy ako Športový areál Pavla Gleska, zažil výhry aj pády. Postavený bol v 50-ych rokoch dvadsiateho storočia, zrekonštruovali ho v októbri 2005. Trénoval tu rad vynikajúcich atlétov. Medzi nimi aj olympionička Eva Glesková-Lehocká, spoludržiteľka dvoch svetových rekordov v šprinte na 60 a 100 metrov a trojnásobná účastníčka olympijských hier - v Tokiu, Ciudadde México a Mníchove. Pravda, to ešte na škarovej dráhe.

Štadión v krásnom prostredí pod úpäťm Malých Karpát má dnes tartanový povrch a umelé osvetlenie. Trénujú tu veteráni, dospelí a vysokoškoláci, a čo je potešiteľné, aj deti a mládež. V Atletickom oddiele Telovýchovnej jednoty Slávia Slovenská technická univerzita v Bratislave trénujú deti od siedmich rokov. Rozdeľné sú do troch pätnásťčlenných pretekár-

ských žiackych skupín a jednej atletickej predprípravky, ktorú navštevuje 25 detí. Je to málo, veľa? Svitá Bratislave na lepšie časy? Dokáže nadviazať na tradíciu svetoznámych pretekov Pravda-Televízia-Slovnafť?

Podľa trénerov mládeže záujem o atletiku medzi deťmi za posledné dva roky výrazne vzrástol. Záujem možno vyvoláva aj krásny štadión na území Nového Mesta. „Rodičia si začali uvedomovať potrebnosť pohybu u svojich detí. Každý deň sa hovorí o obezite vo veľmi mladom veku či závislosti na PC hrách. Čoraz častejšie k nám chodia rodičia so slovami – neviem, či z neho niečo bude, ale chcem, aby sa hýbal a nesedel pri počítači,“ hovorí tréner mládeže a dorastu Tomáš Benko. Ktovie, možno práve niektoré z detí nadviaže na výsledky našej najúspešnejšej olympioničky. Bližšie informácie o mož-

nosti športovania detí získate na e-mailovej adrese atletikanagarde@gmail.com alebo na telefónnom čísle 0949 045 053

Text a snímka Tamara Jenčová

Novomešťania krstili CD

Podarilo sa to swingovej kapele FATS JAZZ BAND, ktorej dušou sú dvaja Novomešťania: jej vedúci, klavirista Ladislav Fančovič a speváčka Janka Dekánková. Nové CD orchestra, ktorý hrá výlučne originálny raný džez z 20. a 30. rokov minulého storočia, bolo pokrstené na jeho koncerte vo V-klube 14. novembra. Nazýva sa Twenty-Four Hours A Day. (vv)

David obhájil titul majstra sveta

Na Majstrovstvách sveta WTKA World Championship 2014 v talianskej Carrare dosiahol 13-ročný David Gavalec z novomestskej školy na Cádrovej svoj ďalší veľký úspech. Štartovalo 5 000 pretekárov zo 115 krajín a piatich kontinentov, medzi ktorými sa David prebojoval do finále v piatich kategóriách. Mladý zverenec trénera Romana Voláka zúročil tréningovú drinu a odniesol si jednu zlatú, dve strieborné a dve bronzové medaily.

V príprave ho popri rodine a priateľoch podporil starosta Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto Rudolf Kusý. Za doterajšie športové úspechy ho naša mestská časť nominovala medzi talentovanú mládež Bratislavy a z rúk primátora Milana Ftáčnika prevzal Čestné uznanie za úspešnú reprezentáciu hlavného mesta.

(red)

Snímka Peter Gavalec

feminia®

Otváracie hodiny:
Po – Pi 10.00 – 18.00

FEMINIA, Račianska 31,
831 02 Bratislava
tel. 02/442 501 33
mobil 0911 373 350
Mail: moja@feminia.sk
facebook.com/feminia.family

Nová drogeria a zdravotné potreby pre ženy

INZERCIA:

- Hľadáme učiteľku do materskej školy s dvojzmennou prevádzkou v Bratislave - Novom Meste. Podmienkou je kvalifikácia učiteľky MŠ a prax v odbore, platové ohodnotenie podľa tabuľkového zaradenia platnej legislatívy. Nástup v januári 2015. Kontakt: Mgr. Veronika Macháčová, 0903 761 016, msletna7@gmail.com
- Vodoinštalatéri – kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

POZÝVAME

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA - NOVÉ MESTO VAJNORSKÁ 21

tel.: 44373771, 44372620

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk,

nájdete nás aj na FB:

https://www.facebook.com/strediskokulturybanm

HUDBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

6. 12. 2014 – Mikulášsky čaj o piatej **HS MERYTAN**
13. 12. 2014 – Dychovka pri vianočnom stromčeku s **DH GRIŇAVANKA**
20. 12. 2014 – Vianočný čaj o piatej s **HS CHARLIE BAND**
26. 12. 2014 – Štefanská zábava s **HS SATURN**
31. 12. 2014 – SILVESTER s **HS KARTAGO**

PODUJATIA PRE DETI

5. 12. 2014, piatok 14. h – **Mikuláš** a jeho darček
Zimný príbeh - bábkové divadlo pre deti od 3 rokov

KONCERTY

16. 12. 2014, utorok 19. h – IV. predvianočný koncert **BIGBÍTOVÉ VIANOCE** legendárnych skupín **MODUS** a **THE BUTTONS**
19. 12. 2014, piatok 19. h – **Rachelle Jeanty**, vianočné vystúpenie kanadskej soulovej speváčky a vokalistky Celine Dion

KLUBOVÉ PODUJATIA

- Každý pondelok o 18. h – **Sahadža joga** ako sa zbaviť stresu – začiatocníci, vstup voľný
Každý utorok o 18. h – **Sahadža joga** ako sa zbaviť stresu – pokročilí, vstup voľný
4. 12. 2014, štvrtok 16. h
Klub Patchwork
11. 12. 2014, štvrtok 16. h
Klub priateľov opery, pravidelné stretnutie členov
12. 12. 2014, piatok 14. h
Informačné centrum zdravia pre záujemcov o zdravú výživu, cvičenia, prednášky
16. 12. 2014, utorok 17. h – Pravidelné klubové stretnutie členov **Bratislavského včelárskeho spolku** a záujemcov o odborné poradenstvo
17. 12. 2014, streda 18. h
Túlavé topánky

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

4. 12. 2014, štvrtok 19. h
Dar z nebies, Léčivé divadlo Gabriely Filippi z Prahy
10. 12. 2014, streda 19. h – **Na kus reči** s Jozefom Banášom – **sviatočný špeciál** a výnimoční hostia Svoľ Malachovský a René Štúr, hudobný sprievod Marián Čurko
11. 12. 2014, štvrtok 18. h – **Mystické Vianoce alebo anjelsky dobrá poézia** - Zuzana Ocharovichová

VÝSTAVY

2. - 19. 12. 2014
Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov
Návštevný čas výstav: pondelok - piatok 14. h - 18. h, v sobotu a nedeľu v rámci podujatí

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (VSZ)

6. 12. 2014, sobota 8. h – 12. h
VSZ mincí, medailí, odznakov, starých pohľadníc, telefónnych kariet, kníh, gramoplatní, plagátov, filatelie, pivných podložík, významenaní, etikiet...
13. 12. 2014, sobota 8. h – 12. h
VSZ elektro, domáчих, rybárskych, foto potrieb, modely železničné, automobilové...

KURZY

JAZYKOVÉ:

- Taliansky jazyk I., II., III., IV. a V. ročník
- Anglický jazyk
- Nemecký jazyk
- Španielsky jazyk

PRAKTICKÉ:

- Keramika pre deti, keramika pre dospelých
- Šijeme s Burdou, škola strihov a šitia

TVORIVÉ:

- Výtvarná škola pre deti akad. mal. Dany Zacharovovej
- Výtvarné štúdio pre dospelých akad. soch. Magdy Burmekovej

Predpredaj vstupeniek: utorok a streda 16. h – 19. h a jednu hodinu pred podujatím v SK BNM Vajnorská 21, tel.: 02/44373763. Lístky na Léčivé divadlo – Dar z nebies, Na kus reči s Jozefom Banášom a koncert Bigbítové Vianoce – MODUS je možné zakúpiť aj v sieti **Ticketportal**. **Zmena programu vyhradená!**

Ponúkame pre základné a stredné školy kultúrne – spoločenské a výchovno – vzdelávacie podujatia, tel. 44 37 26 20

Prenájom priestorov na semináre, spoločenské posedenia, prezentácie, tel. 44 37 26 20

Výroba reklamy od vizitiek po transparenty – vrátane grafických návrhov za **VÝHODNÉ CENY**, tel. 44 37 25 12

DOM KULTÚRY KRAMÁRE STROMOVÁ 18

tel.: 54 77 11 48

www.skvajnorska.sk, e-mail: dkkramare@chello.sk

KULTÚRNE A SPOLOČNÉ PODUJATIA

15. 12. 2014, pondelok 19. h – **Vianočný 138. poetický večer s Jurajom Sarvašom a jeho hosťami**

KLUBOVÉ PODUJATIA

3. a 10. 12. 2014, streda 16. 30 h
Klub Venuša - stretnutie Ligy proti rakovine

PODUJATIA PRE DETI

20. 12. 2014, sobota 16. h
Nesieme vám novinu, počúvajte, v Betlehemskej doline pozor dajte, - vianočný príbeh na motívy slovenských ľudových kolied v podaní Divadla Neline

KURZY

- Maľovanie na hodváb**, individuálne a skupinové kurzy, možnosť objednávkov aj od firiem
13. - 14. 12. 2014 sobota – nedeľa 9. h
Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov VYT FIT
Škola pred škôlkou, pohybové cvičenie pre deti od 15 mes. do 3 rokov s mamičkami na MD
Zdravotné cvičenie na problémy s chrbticou s prvkami jogy – začiatocníci
Zdravotné cvičenie na problémy s chrbticou – pokročilí
Pilatesove cvičenia
Hudobné kurzy: hra na klavír, spev, hudobná teória pre deti, dospelých, seniorov
Angličtina pre deti
Služby – prenájom priestorov na semináre, spoločenské posedenia, prezentácie
Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, streda od 16. h do 19. h
Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia predstavenia.
Zmena programu vyhradená.
Vstupenky nerezervujeme.

Jozef Banáš

spisovateľ, publicista, glosátor, humorista a tak trochu aj muzikant

„Na kus reči“

pravidelný program spostený humorom, hudbou, spevom a posedením pri vínu

hostia:

Svoľ Malachovský a René Štúr
(Imre a Gejza z Paneláku)
Hudobný doprovod: Marián Čurko

10.12.2014 o 19.00 h

PREDPREDAJ: SK Vajnorská 21: ut, st - 16.00 - 19.00 hod., 1 hod. pred podujatím a v http://www.skvajnorska.sk, e-mail: info@skvajnorska.sk

ticketportal

a **THE BUTTONS**

16.12.2014 utorok 19,30 h

STREDISKO KULTÚRY BNM, Vajnovská 21

Predpredaj vstupeniek: Vajnovská 21, ut-st 16.00 - 19.00 a 1 hod. pred podujatím

Léčivé divadlo Gabriely Filippi z Prahy

Dar z nebies

Hrá, tancuje a spieva
Gabriela Filippi
a Patrik Kee /hudobný doprovod/
Príbeh radosti,
ktorý začal slzami

4.12.2014 o 19.00 hod.

STREDISKO KULTÚRY BNM, VAJNORSKÁ 21

Medunka

PREDPREDAJ: Stredisko kultúry Vajnorská 21, tel.: 02 / 44 37 37 63, utorok, streda 16.00 - 19.00 a 1 hod. pred podujatím a v sieti http://www.skvajnorska.sk, e-mail: info@skvajnorska.sk

ticketportal